

MKTB (BA) KÉPZÉS MUNKAÜGYI KAPCSOLATOK SPECIALIZÁCIÓ
ZÁRÓVIZSGA KÉRDÉSEK 2017. június

I. Témakör

Munkajog, Munkaügyi igazgatás és Szociális jog

- 1) A munkajog fejlődésének nemzetközi történeti alakulása, a fejlődés szakaszai. A magyar munkajog fejlődése. A magyar munkajog fogalma és tárgya.
- 2) A magyar munkajog forrásainak rendszere: közösségi jogforrások (Római Egyezmény, Szociális Charta, Maastrichti Egyezmény, EU irányelvek, Európai Bíróság ítéletei) és nemzeti jogforrások (Alaptörvény, 2012. évi I. törvény (Mt), 1992. évi XXXIII. törvény (Kjt), 2011. évi CXCV. törvény (Kttv), és 2016. évi LII. törvény) alapján.
- 3) A nemzetközi munkajog - az Európai Szociális Charta alapelvei. EU munkajogi irányelvei. A Nemzetközi Munkaügyi Szervezet /ILO/ egyezményei.
- 4) A 2012. évi I. törvény (Mt.) célja, hatálya, értelmezési alapelvei, magatartási követelmények, személyiségi jogok a 2013. évi V. törvény (Ptk.) és Mt. alapján. Az egyenlő bánásmód és esélyegyenlőség a 2003. évi CXXV. törvény alapján.
- 5) A munkajogi megállapodások és jognyilatkozatok általános szabályai, az eltérő megállapodások speciális jogi szabályozása. Az érvénytelenség kérdése a Ptk. és Mt. alapján.
- 6) A munkaviszony alanyai: a munkáltatók köre a Ptk. alapján és az Mt. szerint a munkavállalók köre. A munkaszerződés megkötése és tartalma. A munkáltatói tájékoztatási kötelezettség.
- 7) A munkaszerződés módosítása: a közös megegyezés, a módosításra tett ajánlat kötelező esetei. A munkajogi jogutódlás szabályai. A munkaszerződéstől eltérő foglalkoztatási formák szabályai (átírányítás, helyettesítés, kiküldetés, kirendelés).
- 8) A munkaszerződés teljesítése: a felek alapvető kötelezettségei, az utasítás teljesítése, a munkavégzés megtagadása, mentesülés a munkavégzési kötelezettség alól.
- 9) Az atipikus munkavégzési formák: távmunka végzés, munkaerő-kölcsönzés.
- 10) Az atipikus munkavégzési formák jellemzői: a bedolgozói jogviszony, a határozott idejű munkaviszonyra vonatkozó eltérő szabályok, a részfoglalkoztatás esetei.
- 11) A vezetőkre vonatkozó speciális szabályok. A polgári jogi jellegű szerződések: ó a versenytildalmi megállapodás és tanulmányi szerződés szabályai.
- 12) A munkaidő alapvető szabályai: a törvényes munkaidő szabályozása az Mt. szerint. A munkáltatói működési rendek (a normál, a megszakítás nélküli, a több műszakos, az igény jellegű és a speciális). A munkarend fajtái (kötetlen, rugalmas, munkaidő keret, osztott és speciális). A rendkívüli munkaidők és szabályozása.

MKTB (BA) KÉPZÉS MUNKAÜGYI KAPCSOLATOK SPECIALIZÁCIÓ
ZÁRÓVIZSGA KÉRDÉSEK 2017. június

- 13) A rendes és rendkívüli pihenőidők szabályai.
- 14) A munka díjazása: az alaphér, teljesítménybér, egyéb bérfajták. A minimál és garantált bér megállapításának szabályai. A bérpótlékok fajtái és mértékei, a távolléti díj fogalma és annak számítási szabályai. A bérvédelmi szabályok és a tévesen kifizetett bér visszakövetelése.
- 15) A munkaviszony megszűnésének esetei és a határozott idejű munkaviszony munkáltatói és munkavállalói felmondása.
- 16) A határozatlan idejű munkaviszony munkáltatói felmondásának szabályai: felmondási tilalmak és korlátozások, a felmondási okok, a felmondás tartalma.
- 17) A felmondási és felmentési idő, végkielégítés, a munkaviszony jogellenes megszüntetésének jogkövetkezményei, a megszüntetés esetén a munkáltató intézkedései.
- 18) Az azonnali hatályú felmondás feltételei, okai, tartalma, időbeli korlátja. A munkavállalót megillető többletjogok.
- 19) A csoportos létszámleépítés szabályai – a munkáltató és üzemi tanács egyeztetése, a munkáltatói felmondás eltérő speciális szabályai.
- 20) A munkavállaló és közalkalmazott fegyelmi felelőssége, a kormány tisztviselők és állami tisztviselők fegyelmi felelőssége és a fegyelmi eljárás alapvető szabályai.
- 21) A munkavállalók kártérítési felelőssége: vétkes-, megőrzési- és leltárfelelősség
- 22) A munkáltató kártérítési felelőssége – a felelősség feltételei, a kimentés, kármegosztás. A munkavállalói kárigények fajtái a kártérítés mértéke és módja. Az igényérvényesítés szabályai.
- 23) A munkajogi igény érvényesítése: egyéni és kollektív jogviták. Az elévülés Ptk. és Mt. szerinti szabályai, a perlési idő kérdése. A közigazgatási és munkaügyi bíróságok peres és nem peres eljárásnak alapvető szabályai.
- 24) A közalkalmazotti jogviszony fogalma és jellemzői. A jogviszony alanyai: a munkáltató és a közalkalmazottra vonatkozó szabályok. A pályáztatás szabályai, a kinevezés és annak tartalma. A gyakornok kinevezés eltérő szabályai. A közalkalmazotti vezetők jogviszonyának létesítésére vonatkozó eltérő szabályok.
- 25) Közalkalmazotti besorolás (fizetési osztály, fizetési fokozat, jogviszonyban töltött idő) szabályozása. A közalkalmazottak díjazása.
- 26) A közalkalmazotti jogviszony munkáltatói és közalkalmazott megszüntetésének esetei (kiemelten a munkáltatói felmentés, rendkívüli felmentés, lemondás és rendkívüli lemondás szabályaira). A közalkalmazotti vezetők jogviszonyának megszüntetési szabályai.
- 27) A 2011. évi CXCV. törvény és a 2016. évi LII. törvény hatálya: a két törvény hatálya alá tartozás speciális szabályai. A szabályozás módja a 2016. évi LII. törvény alapján. A 2011. évi CXCV. törvény általános rendelkezései (fogalmak, magatartási alapelvek, személyiségi jogok,

MKTB (BA) KÉPZÉS MUNKAÜGYI KAPCSOLATOK SPECIALIZÁCIÓ

ZÁRÓVIZSGA KÉRDÉSEK 2017. június

egyenlő bánásmód és adatvédelem, a jognyilatkozatok és érvénytelenség kérdése).

28) A kormánytisztviselői jogviszony alanyai, a kinevezés feltételei és a kinevezés tartalma. A kinevezés módosításának esetei és szabályai. A kinevezéstől eltérő ideiglenes foglalkoztatás szabályai (átirányítás, helyettesítés, kirendelés, kiküldetés és egyéb esetei).

28/A) Az állami szolgálati jogviszony alanyai. A jogviszony létesítésének és módosításának speciális szabályai a 2016. évi LII. törvény alapján a Kttv. 39. § szakasz és 48. § szakasz kizárása mellett.

29) A kormányzati és állami szolgálati jogviszony alanyainak alapvető kötelezettségei.

A kormányzati tisztviselők besorolása és díjazása.

29/A) Az állami tisztviselőkre vonatkozó eltérő előmeneteli, teljesítmény-értékelési, besorolási és díjazási szabályok.

30) A kormányzati szolgálati jogviszony és állami szolgálati jogviszony megszüntetésének esetei, a munkáltató és tisztviselő által az állami tisztviselőre vonatkozó eltérő szabályok kiemelése mellett.

31) A munkaügyi igazgatás állami szervezetrendszere: a Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálat.

32) A munkaerő-piaci szolgáltatások: a munkaközvetítés.

33) A közfoglalkoztatás támogatása (a közfoglalkoztatás célja, a közfoglalkoztatási intézményrendszer legfontosabb feladatai, a közfoglalkoztatás alanyai, a közfoglalkoztatási jogviszony tárgya, tartalma, a közfoglalkoztatás típusai).

34) Az álláskereső ellátása (a foglalkoztatáspolitikai passzív eszközei): álláskeresői járadék, nyugdíj előtti álláskeresői segély, költségtérítés).

35) Az egészségügyi szolgáltatások – különösképpen az igényérvényesítés szabályaira és típusaira.

36) A táppénz alapvető szabályai (jogosultsági alapfeltételek, folyósítási idő, táppénzelőzmény fogalma, összege: mértéke és az összeget meghatározó alap általános jellegű meghatározási módszere).

37) Az anyasági ellátások főbb szabályai.

38) Az öregségi nyugdíj általános szabályai – különös tekintettel a típusaira, összegére, és a keresőtevékenység szabályaira.

39) A hozzátartozói nyugellátások alapszabályai (típusai, jogosult körök, összegük).

40) A rehabilitációs ellátás és rokkantsági ellátás fontosabb alapszabályai (jogosultság feltételei, összegét meghatározó tényezők, keresőtevékenységre vonatkozó előírások).

41) Baleseti ellátások típusai, általános jogosultsági szabályok.

42) A szociális jogi ellátások finanszírozása (fedezet, finanszírozási technikák, redisztribúció).

43) A családtámogatási ellátások főbb szabályai (típusai, jogosultságra vonatkozó alapesetek, összegeik, folyósítási idők, keresőtevékenységre vonatkozó szabályok).

MKTB (BA) KÉPZÉS MUNKAÜGYI KAPCSOLATOK SPECIALIZÁCIÓ
ZÁRÓVIZSGA KÉRDÉSEK 2017. június

- 44) A társadalombiztosítási jogviszony fogalma, alanyai, keletkezése és megszűnése.
- 45) A szociális biztonsági rendszerek koordinációjára vonatkozó Európai Unió szabályok (különös tekintettel a jogforrási háttérre, a szociális biztonság és a koordináció fogalmára, a jogi szabályozás hatályára, alapelvekre).

MKTB (BA) KÉPZÉS MUNKAÜGYI KAPCSOLATOK SPECIALIZÁCIÓ
ZÁRÓVIZSGA KÉRDÉSEK 2017. június

II. Témakör

Kollektív viták rendezése, nyomásgyakorló eszközök alkalmazása

- 1) A konfliktus fogalma, funkciói, típusai, kiváltó tényezői. A konfliktusok játékelméleti tipológiája, az alapkönfliktus fogalma.
- 2) A munkaügyi konfliktus és a munkaügyi vita fogalmának összehasonlítása, a konfliktus- és a vitarendezés különbsége.
- 3) A munkaügyi viták típusai, csoportosításuk elvei, dimenziói.
- 4) A munkaügyi viták rendezésére, megoldására szolgáló eljárások csoportosítása, a vitamegoldó eljárások jellemzése.
- 5) A kollektív érdekvita és a kollektív jogvita fogalma, az érdekviták rendezése.
- 6) Az arbitrálas fogalma, kialakulása, típusai, az eljárás folyamata. Az arbitrátorok kiválasztásának módszerei. Az arbitrálas szabályozása Magyarországon. A kötelező arbitrálas esetei az Mt-ben.
- 7) A Munkaügyi Tanácsadói és Vitarendező Szolgálat kialakulása, szervezete, eljárásrendje, tevékenysége, működése.
- 8) A sztrájk szabályozásának három alapvető formája. A sztrájkra vonatkozó nemzetközi egyezmények. A sztrájkjog nemzetállami korlátozásának lehetőségei.
- 9) A munkaügyi viták megoldása nyomásgyakorló eszközök alkalmazásával: a direkt akció fogalma, típusai, csoportosításuk elvei.
- 10) A sztrájk történeti kialakulása, fogalma, a fogalom változása a XIX. század közepétől. A sztrájk ILO fogalma, sztrájkstatisztikai fogalma.
- 11) A sztrájk szabályozása, törvényi feltételei Magyarországon. A sztrájktörvény és annak módosítása. Az ún. „empirikus sztrájkfogalom” kialakulása hazánkban: következményei és problémái.
- 12) A sztrájk típusai a sztrájk irányadó célja szerint: különös tekintettel az alap-, a politikai-, a hatásköri-, a hatalmi-, a szolidaritási sztrájkra.
- 13) A súlyponti sztrájk fogalma. Alkalmazásának előnyei, hátrányai és veszélyei.
- 14) A sztrájk típusai a sztrájk térbeli, időbeli szervezési formája szerint.
- 15) A sztrájk típusai a sztrájk tervezett időtartama szerint. A sztrájkot kezdeményező szervezet/szakszervezet típusa és a sztrájk időtartamának megválasztása közötti összefüggés.
- 16) A jogszerű és a jogellenes sztrájk fogalma, elbírálásának módja, a jogellenesség megállapításának módja és következményei a hatályos magyar szabályozás szerint.

MKTB (BA) KÉPZÉS MUNKAÜGYI KAPCSOLATOK SPECIALIZÁCIÓ

ZÁRÓVIZSGA KÉRDÉSEK 2017. június

- 17) A sztrájk szervezésének sajátosságai, eltérései a különböző foglalkoztatási jogviszonyokban a hatályos magyar szabályozás szerint.
- 18) A sztrájk (gazdasági) eredményessége, a ráfordítás/eredmény szaldók meghatározása, számítása. A sztrájk finanszírozása, költségei. Sztrájkalap. Az „arányosság elve” a sztrájkban.
- 19) A sztrájk folyamata, szervezésének, tervezésének fontosabb szakaszai (lépcsőábra).
- 20) Sztrájkképesség feltételei. A sztrájkhangulat, a sztrájk támogatottságának fogalma, mérése, meghatározása.
- 21) A sztrájkszabályzat fogalma, szerepe, típusai.
- 22) A sztrájkbizottság fogalma, típusai. Szerepük és feladataik a sztrájkban.
- 23) A sztrájkfelhívás fogalma, szerepe, megfogalmazásának kritériumai, tartalma.
- 24) A sztrájk időzítésének, kezdési időpontjának meghatározása, a mérlegelendő tényezők négy csoportja.
- 25) Egyeztetés a sztrájk előtt és a sztrájk alatt. Az egyeztető bizottságok három fő típusa, feladat- és jogkörük. A bizottságok tagjainak kiválasztása során mérlegelendő szempontok.
- 26) A sztrájkörtség felállítása. A sztrájkörök feladatai, ezek szabályozási módja.
- 27) A sztrájksegély fogalma, megállapításának, folyósításának tervezési szempontjai.
- 28) A sztrájk befejezése, lezárása, ennek jellemző típusai. A sztrájkesemény értékelésének szempontjai, a lehetséges következtetések levonása.
- 29) A sztrájkaktivitás fogalma, mérőszámai. A sztrájkaktivitási ráták, jellemzőik a fejlett országokban és Magyarországon
- 30) A sztrájkok és a másodlagos nyomásgyakorló eszközök főbb jellemzői, összetételük változása Magyarországon 1989-től napjainkig.
- 31) A nyomásgyakorló eszközök sztrájkon kívüli formái: bojkott, blokád, tüntetés, demonstráció, tiltakozó nagygyűlés, aláírásgyűjtés, petíció, stb. A tiltakozó nagygyűlés jogszerű és eredményes szervezésének feltételei.
- 32) A lock out fogalma, típusai. Szabályozásának történeti jellemzői. A munkáltatók egyéb nyomásgyakorló eszközei.

MKTB (BA) KÉPZÉS MUNKAÜGYI KAPCSOLATOK SPECIALIZÁCIÓ
ZÁRÓVIZSGA KÉRDÉSEK 2017. június

III. Témakör

Bipartit, tripartit konzultációk, tárgyalások és megállapodások

- 1) A munkaügyi kapcsolatok fogalma (általános, klasszikus, bővített), tárgya, szintjei, értelmezése.
- 2) A munkaügyi kapcsolatok szereplői, a szereplők csoportosítása, családfája.
- 3) A munkaügyi kapcsolatok intézményei. Az intézmények családfája. Az intézmények fejlődési szakaszainak legfőbb jellemzői.
- 4) Az állam szerepe a munkaügyi kapcsolatok alakításában a különböző fejlődési szakaszokban.
- 5) A munkavállalói érdekképviselő fogalma, érdekvédelmi és érdekképviselői jogaik.
A szakszervezetek típusaik, szövetségeik, konföderációik, nemzetközi tömörüléseik.
- 6) A szakszervezetek kialakulásának és fejlődésének összehasonlítása Angliában és Németországban. A fejlődési szakaszok fontosabb állomásainak legfőbb jellemzői.
- 7) A magyar szakszervezetek kialakulása, fejlődése a kezdetektől az 1980-as évek végéig (a rendszerváltásig).
- 8) A magyar szakszervezetek (szövetségek, konföderációk) átalakulása, fejlődése a rendszerváltástól (az 1980-as évek végétől) napjainkig. Szerepük a bipartit és tripartit munkaügyi kapcsolatokban.
- 9) A munkáltatói szervezetek, érdekképviselők fogalma, kialakulása, típusai. Szövetségeik, konföderációik, nemzetközi tömörüléseik. A munkáltatói szervezetek kettős dualitása.
- 10) A munkáltatói szervezetek, érdekképviselők kialakulása Magyarországon, történelmi fejlődésük fontosabb szakaszainak legfőbb jellemzői a kezdetektől napjainkig.
- 11) A munkaügyi kapcsolatok fejlődési szakaszainak legfőbb jellemzői Európában: a különböző modellekben (a "szerződéses liberalizmus", az "ipari kapcsolatok", az "átmeneti és a „komplementer" modell) megjelenő szereplők és intézmények ill. kapcsolatok változásának összehasonlításában.
- 12) A munkaügyi kapcsolatok Észak-Amerikai és Távol-Keleti modelleinek legfőbb jellemzői, a köztük lévő hasonlóságok és különbségek bemutatása.
- 13) A participáció fogalma, szereplői, intézményei. Hatalomra, munkaszervezetre, munkafolyamatra irányuló participációs formák.. A transznacionális participáció.
- 14) Az üzemi tanács fogalma, típusai, jogai hazánkban, az üzemi tanács és a szakszervezet kapcsolata

MKTB (BA) KÉPZÉS MUNKAÜGYI KAPCSOLATOK SPECIALIZÁCIÓ
ZÁRÓVIZSGA KÉRDÉSEK 2017. június

- 15) A kollektív szerződés kötésének szabályai Magyarországon az egyes foglalkoztatási jogviszonyokban.
- 16) Az alku, a kollektív alku fogalma, típusai. Az alkufolyamat jellemzői - a béralku példáján keresztül.
- 17) Tárgyalási taktikák és stratégiák a kollektív tárgyalások során.
- 18) A kollektív tárgyalás témakörei, azok történeti változásai. A domináns témakörök napjainkban.
- 19) A kollektív szerződés lefedettségi rátája, a ráta nagyságát meghatározó tényezők.
- 20) A kollektív tárgyalások, szerződések szintjei, az egyes szintek előnyei, hátrányai.
A kollektív szerződés kiterjesztésének formái.
- 21) A kollektív szerződés szerkezete, fejlődési szakaszainak legfőbb jellemzői.
- 22) Az állam szerepe a kollektív tárgyalások feltételrendszerének kialakításában, szabályozásában.
- 23) A magyarországi kollektív tárgyalások, szerződések fejlődési szakaszainak legfőbb jellemzői (a kezdetektől napjainkig).
- 24) A kollektív tárgyalások tervezése: szervezési, ergonómiai, technikai, jogi feltételek.
- 25) A makroszintű konzultáció és tárgyalás fogalma, fórumai. A gazdasági-szociális paktumok.
- 26) A makroszintű érdekegyeztetési rendszer kialakulása, szakaszainak jellemzői hazánkban 1988-tól napjainkig (OÉT-ÉT-OMT-OÉT-NGTT-VKF).